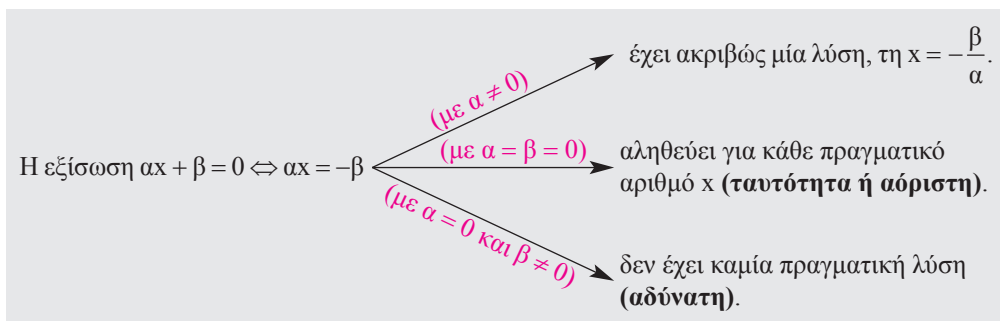

Εξισώσεις 1ου βαθμού

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Αν έχουμε την εξίσωση $ax + \beta = 0$, τότε:

1. Αν $a \neq 0$ και $\beta = 0$, η εξίσωση γράφεται $ax = 0$, που έχει μοναδική λύση το $x = 0$.
2. Όταν μια εξίσωση έχει ή μπορεί να γραφεί στη μορφή $a \cdot \beta = 0$, χρησιμοποιούμε την ισοδυναμία:

$$a \cdot \beta = 0 \Leftrightarrow a = 0 \text{ ή } \beta = 0$$

3. Όταν μια εξίσωση έχει ή μπορεί να γραφεί στη μορφή $a + \beta = 0$ ($a, \beta \geq 0$), χρησιμοποιούμε την ισοδυναμία:

$$\text{Αν } a, \beta \geq 0, \text{ τότε } a + \beta = 0 \Leftrightarrow a = 0 \text{ και } \beta = 0$$

Το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα είναι ότι:

$$a^2 + \beta^2 = 0 \Leftrightarrow a = \beta = 0$$

ΟΡΙΣΜΟΙ

1. Δύο εξισώσεις λέγονται **ισοδύναμες** αν έχουν την ίδια λύση (ή λύσεις).
2. Η εξίσωση $ax + \beta = 0$, όπου τα a, β δεν είναι πραγματικοί αριθμοί, αλλά εκφράζονται με τη βοήθεια γραμμάτων, λέγεται **παραμετρική εξίσωση** και τα γράμματα αυτά **παράμετροι**. Η εργασία που κάνουμε για την εύρεση των ριζών λέγεται **διερεύνηση**.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Η εξίσωση $(\lambda + 2) \cdot x = 3\lambda$ είναι παραμετρική, με παράμετρο το λ .

Μέθοδοι και εφαρμογές

1η ΜΕΘΟΔΟΣ

Εξισώσεις 1ου βαθμού

Υπόδειξη:

- α) Βρίσκουμε το ΕΚΠ (ελάχιστο κοινό πολλαπλάσιο) των παρονομαστών (αν υπάρχουν).
- β) Κάνουμε απαλοιφή παρονομαστών πολλαπλασιάζοντας και τα δύο μέλη της εξίσωσης με το ΕΚΠ.
- γ) Κάνουμε πράξεις (επιμεριστική ιδιότητα, αναγωγή ομοίων όρων) και φέρνουμε την εξίσωση στη μορφή $ax + \beta = 0 \Leftrightarrow ax = -\beta$.
- δ) Ακολουθούμε τα βήματα που αναλύθηκαν στη θεωρία για την επίλυση της εξίσωσης.

1. Να λύσετε τις εξισώσεις: α) $2(x - 1) + 3x - 2 = 3 - 2(4 + x)$,

β) $\frac{2x-3}{4} - \frac{4-5x}{2} = \frac{4x+11}{3}$,

γ) $(x+1)^2 + (2x-1)(2x+3) = 5x^2 - x$,

δ) $2,5(x-2) - (2,5x-1) - 2(2x+3) = 4(x-0,25)$.

Παρόμοια άσκηση
και στο σχολικό

Λύση

α) $2(x-1) + 3x - 2 = 3 - 2(4+x) \Leftrightarrow 2x - 2 + 3x - 2 = 3 - 8 - 2x \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow 2x + 3x + 2x = 2 + 2 + 3 - 8 \Leftrightarrow 7x = -1 \Leftrightarrow x = -\frac{1}{7}$.

β) $\frac{2x-3}{4} - \frac{4-5x}{2} = \frac{4x+11}{3} \Leftrightarrow 12 \cdot \frac{2x-3}{4} - 12 \cdot \frac{4-5x}{2} = 12 \cdot \frac{4x+11}{3} \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow 3 \cdot (2x-3) - 6 \cdot (4-5x) = 4 \cdot (4x+11) \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow 6x - 9 - 24 + 30x = 16x + 44 \Leftrightarrow 6x + 30x - 16x = 44 + 9 + 24 \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow 20x = 77 \Leftrightarrow x = \frac{77}{20}$.

γ) $(x+1)^2 + (2x-1)(2x+3) = 5x^2 - x \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow x^2 + 2x + 1 + 4x^2 + 6x - 2x - 3 = 5x^2 - x \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow -5x^2 + x^2 + 4x^2 + 6x + x + 1 - 3 = 0 \Leftrightarrow 7x = 2 \Leftrightarrow x = \frac{2}{7}$.

δ) $2,5(x-2) - (2,5x-1) - 2(2x+3) = 4(x-0,25) \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow 2,5x - 5 - 2,5x + 1 - 4x - 6 = 4x - 1 \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow 2,5x - 2,5x - 4x - 4x = 5 - 1 + 6 - 1 \Leftrightarrow -8x = 9 \Leftrightarrow x = -\frac{9}{8}$.

2η ΜΕΘΟΔΟΣ

Κλασματικές εξισώσεις που ανάγονται σε εξισώσεις 1ου βαθμού

Υπόδειξη:

- α) Παραγοντοποιούμε τους παρονομαστές.
- β) Βρίσκουμε το ΕΚΠ των παρονομαστών.
- γ) Βάζουμε περιορισμούς για τους παρονομαστές (ή ΕΚΠ $\neq 0$).
- δ) Κάνουμε απαλοιφή παρονομαστών πολλαπλασιάζοντας και τα δύο μέλη με το ΕΚΠ.
- ε) Κάνουμε πράξεις (επιμεριστική ιδιότητα, αναγωγή ομοίων όρων) και φέρνουμε την εξίσωση στη μορφή $ax + \beta = 0 \Leftrightarrow ax = -\beta$.
- στ) Λύνουμε την εξίσωση κατά τα γνωστά.
- ζ) Τέλος, ελέγχουμε αν οι ρίζες που βρήκαμε είναι δεκτές ή απορρίπτονται με βάση τους αρχικούς περιορισμούς.

2. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $\frac{2x-3}{x-2} = \frac{3}{4}$, β) $\frac{5}{x-1} + \frac{3}{x+1} = \frac{7}{1-x^2}$, γ) $1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{x-1}} = \frac{3}{x}$.

Παρόμοια άσκηση
και στο σχολικό

Λύση

α) ΕΚΠ = $4 \cdot (x - 2) \neq 0 \Leftrightarrow x \neq 2$, οπότε:

$$\frac{2x-3}{x-2} = \frac{3}{4} \Leftrightarrow 4(x-2) \cdot \frac{2x-3}{x-2} = 4(x-2) \cdot \frac{3}{4} \Leftrightarrow 4 \cdot (2x-3) = 3 \cdot (x-2) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 8x - 12 = 3x - 6 \Leftrightarrow 8x - 3x = 12 - 6 \Leftrightarrow 5x = 6 \Leftrightarrow x = \frac{6}{5}, \text{ που είναι δεκτή.}$$

β) $\frac{5}{x-1} + \frac{3}{x+1} = \frac{7}{1-x^2} \Leftrightarrow \frac{5}{x-1} + \frac{3}{x+1} = \frac{7}{(1-x)(1+x)} \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \frac{5}{x-1} + \frac{3}{x+1} = \frac{-7}{(x-1)(x+1)} \text{ (I)}$$

ΕΚΠ = $(x - 1)(x + 1) \neq 0 \Leftrightarrow x \neq \pm 1$, οπότε:

$$(I) \Leftrightarrow (x-1)(x+1) \frac{5}{x-1} + (x-1)(x+1) \frac{3}{x+1} = -(x-1)(x+1) \frac{7}{(x-1)(x+1)} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 5(x+1) + 3(x-1) = -7 \Leftrightarrow 5x + 5 + 3x - 3 = -7 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 5x + 3x = 3 - 5 - 7 \Leftrightarrow 8x = -9 \Leftrightarrow x = -\frac{9}{8}, \text{ που είναι δεκτή.}$$

γ) Πρέπει $\left(x - 1 \neq 0 \text{ και } 1 + \frac{1}{x-1} \neq 0 \text{ και } x \neq 0 \right) \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \left(x \neq 1 \text{ και } \frac{x-1}{x-1} + \frac{1}{x-1} \neq 0 \text{ και } x \neq 0 \right) \Leftrightarrow \left(x \neq 1 \text{ και } \frac{x}{x-1} \neq 0 \text{ και } x \neq 0 \right) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow (x \neq 1 \text{ και } x \neq 0).$$

$$\begin{aligned}
 1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{x-1}} &= \frac{3}{x} \Leftrightarrow 1 + \frac{1}{\frac{x-1}{x-1} + \frac{1}{x-1}} \Leftrightarrow 1 + \frac{1}{\frac{x}{x-1}} = \frac{3}{x} \Leftrightarrow \\
 \Leftrightarrow 1 + \frac{x-1}{x} &= \frac{3}{x} \text{ (II), όπου ΕΚΠ} = x, \text{ άρα (II)} \Leftrightarrow x \cdot 1 + x \cdot \frac{x-1}{x} = x \cdot \frac{3}{x} \Leftrightarrow \\
 \Leftrightarrow x + x - 1 &= 3 \Leftrightarrow 2x = 1 + 3 \Leftrightarrow 2x = 4 \Leftrightarrow x = 2, \text{ που είναι δεκτή.}
 \end{aligned}$$

3. Να λύσετε τις εξισώσεις:

$$\alpha) \frac{1}{x+2} = \frac{x}{x^2-4}, \beta) 1 + \frac{x+1}{x} = \frac{1}{x}, \gamma) \frac{2x}{3x-6} - \frac{x}{2x-4} = 1 + \frac{5x-12}{12-6x}.$$

Λύση

$$\alpha) \frac{1}{x+2} = \frac{x}{x^2-4} \Leftrightarrow \frac{1}{x+2} = \frac{x}{(x-2)(x+2)} \text{ (I).}$$

ΕΚΠ = $(x+2) \cdot (x-2) \neq 0 \Leftrightarrow x \neq \pm 2$, οπότε:

$$(I) \Leftrightarrow (x-2)(x+2) \cdot \frac{1}{x+2} = (x-2)(x+2) \cdot \frac{x}{(x-2)(x+2)} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x-2 = x \Leftrightarrow x-x = 2 \Leftrightarrow 0x = 2, \text{ που είναι αδύνατη.}$$

β) ΕΚΠ = $x \neq 0$, οπότε:

$$1 + \frac{x+1}{x} = \frac{1}{x} \Leftrightarrow x \cdot 1 + x \cdot \frac{x+1}{x} = x \cdot \frac{1}{x} \Leftrightarrow x + x + 1 = 1 \Leftrightarrow 2x = 1 - 1 \Leftrightarrow$$

$\Leftrightarrow 2x = 0 \Leftrightarrow x = 0$, η οποία απορρίπτεται με βάση τον περιορισμό, επομένως η εξίσωση είναι αδύνατη.

$$\gamma) \frac{2x}{3x-6} - \frac{x}{2x-4} = 1 + \frac{5x-12}{12-6x} \Leftrightarrow \frac{2x}{3(x-2)} - \frac{x}{2(x-2)} = 1 - \frac{5x-12}{6(x-2)} \text{ (II).}$$

Πρέπει $x \neq 2$ και έχουμε ΕΚΠ = $6 \cdot (x-2)$, οπότε:

$$(II) \Leftrightarrow 6(x-2) \cdot \frac{2x}{3(x-2)} - 6(x-2) \cdot \frac{x}{2(x-2)} = 6(x-2) \cdot 1 - 6(x-2) \cdot \frac{5x-12}{6(x-2)} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 2 \cdot 2x - 3x = 6(x-2) - (5x-12) \Leftrightarrow 4x - 3x = 6x - 12 - 5x + 12 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 4x - 3x - 6x + 5x = -12 + 12 \Leftrightarrow 0x = 0,$$

που είναι ταυτότητα.

Επομένως, με βάση τον αρχικό περιορισμό η εξίσωση έχει λύση κάθε πραγματικό αριθμό $x \neq 2$.

Η εξίσωση
 $0x = \beta \neq 0$
είναι αδύνατη.

Η εξίσωση
 $0x = 0$
είναι ταυτότητα.

4. Να λύσετε την εξίσωση $\frac{x^3-27}{x-3} = \frac{x^2+18x+81}{x+9}$.

Λύση

α) Για $x \neq 3$ και $x \neq -9$ έχουμε:

$$\frac{x^3-27}{x-3} = \frac{x^2+18x+81}{x+9} \Leftrightarrow \frac{(x-3)(x^2+3x+9)}{x-3} = \frac{(x+9)^2}{x+9} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x^2+3x+9 = x+9 \Leftrightarrow x^2+2x = 0 \Leftrightarrow x(x+2) = 0 \Leftrightarrow x = 0 \text{ ή } x+2 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x = 0 \text{ ή } x = -2, \text{ που είναι δεκτές.}$$

Παρόμοια άσκηση
και στο σχολικό

3η ΜΕΘΟΔΟΣ

Εξισώσεις ανώτερου βαθμού που ανάγονται σε εξισώσεις 1ου βαθμού

Υπόδειξη:

α) Μεταφέρουμε όλους τους όρους στο πρώτο μέλος.

β) Παραγοντοποιούμε.

γ) Χρησιμοποιούμε την ισοδυναμία $\alpha \cdot \beta = 0 \Leftrightarrow \alpha = 0$ ή $\beta = 0$.

Χρήσιμη είναι και η ισοδυναμία $\alpha^3 + \beta^3 + \gamma^3 = 3\alpha\beta\gamma \Leftrightarrow \alpha = \beta = \gamma$ ή $\alpha + \beta + \gamma = 0$.

5. Να λύσετε τις εξισώσεις: α) $x^2(x - 5) - 2x(x - 5) + (x - 5) = 0$,

β) $(x + 1)^2 - (-x - 1)(x + 5) = 0$.

Παρόμοια άσκηση
και στο σχολικό

Λύση

$$\begin{aligned} \alpha) \quad & x^2(x - 5) - 2x(x - 5) + (x - 5) = 0 \Leftrightarrow (x - 5)(x^2 - 2x + 1) = 0 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow (x - 5)(x - 1)^2 = 0 \Leftrightarrow x - 5 = 0 \text{ ή } (x - 1)^2 = 0 \Leftrightarrow x - 5 = 0 \text{ ή } x - 1 = 0 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow x = 5 \text{ ή } x = 1. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \beta) \quad & (x + 1)^2 - (-x - 1)(x + 5) = 0 \Leftrightarrow (x + 1)^2 + (x + 1)(x + 5) = 0 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow (x + 1)(x + 1 + x + 5) = 0 \Leftrightarrow (x + 1)(2x + 6) = 0 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow x + 1 = 0 \text{ ή } 2x + 6 = 0 \Leftrightarrow x = -1 \text{ ή } 2x = -6 \Leftrightarrow x = -1 \text{ ή } x = -3. \end{aligned}$$

6. Να λύσετε τις εξισώσεις: α) $x^3 - 4x^2 - 4x + 16 = 0$,

β) $(x + 1)^2 - (x - 2)^2 = 39$,

γ) $(x^2 - 4) \cdot (x + 1) = (x^2 - 1)(x - 2)$,

δ) $x^3 + 5x^2 - 15x - 27 = x^2 - 9$.

Παρόμοια άσκηση
και στο σχολικό

Λύση

$$\begin{aligned} \alpha) \quad & x^3 - 4x^2 - 4x + 16 = 0 \Leftrightarrow x^2 \cdot (x - 4) - 4(x - 4) = 0 \Leftrightarrow (x - 4)(x^2 - 4) = 0 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow (x - 4)(x - 2)(x + 2) = 0 \Leftrightarrow x = 4 \text{ ή } x = 2 \text{ ή } x = -2. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \beta) \quad & (x + 1)^2 - (x - 2)^2 = 39 \Leftrightarrow x^2 + 2x + 1 - (x^2 - 4x + 4) = 39 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow x^2 + 2x + 1 - x^2 + 4x - 4 - 39 = 0 \Leftrightarrow 6x - 42 = 0 \Leftrightarrow 6x = 42 \Leftrightarrow \end{aligned}$$

$$\Leftrightarrow x = \frac{42}{6} \Leftrightarrow x = 7.$$

$$\begin{aligned} \gamma) \quad & (x^2 - 4) \cdot (x + 1) = (x^2 - 1)(x - 2) \Leftrightarrow (x^2 - 4) \cdot (x + 1) - (x^2 - 1)(x - 2) = 0 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow (x - 2) \cdot (x + 2) \cdot (x + 1) - (x - 1) \cdot (x + 1) \cdot (x - 2) = 0 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow (x - 2)(x + 1) \cdot (x + 2 - x + 1) = 0 \Leftrightarrow 3(x - 2)(x + 1) = 0 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow x - 2 = 0 \text{ ή } x + 1 = 0 \Leftrightarrow x = 2 \text{ ή } x = -1. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \delta) \quad & x^3 + 5x^2 - 15x - 27 = x^2 - 9 \Leftrightarrow x^3 - 27 + 5x^2 - 15x - (x^2 - 9) = 0 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow (x - 3)(x^2 + 3x + 9) + 5x(x - 3) - (x - 3)(x + 3) = 0 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow (x - 3) \cdot (x^2 + 3x + 9 + 5x - x - 3) = 0 \Leftrightarrow (x - 3) \cdot (x^2 + 7x + 6) = 0 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow x - 3 = 0 \text{ ή } x^2 + 7x + 6 = 0 \Leftrightarrow x = 3 \text{ ή } (x + 1)(x + 6) = 0 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow x = 3 \text{ ή } x = -1 \text{ ή } x = -6. \end{aligned}$$

7. Να λύσετε την εξίσωση $(x - 3)^3 + (2x - 5)^3 + (8 - 3x)^3 = 0$.

Λύση

$$\begin{aligned} & \text{Αφού } (x - 3) + (2x - 5) + (8 - 3x) = 0, \text{ από την ταυτότητα του Euler έχουμε ότι:} \\ & (x - 3)^3 + (2x - 5)^3 + (8 - 3x)^3 = 0 \Leftrightarrow (x - 3) \cdot (2x - 5) \cdot (8 - 3x) = 0 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow x - 3 = 0 \text{ ή } 2x - 5 = 0 \text{ ή } 8 - 3x = 0 \Leftrightarrow x = 3 \text{ ή } 2x = 5 \text{ ή } 3x = 8 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow x = 3 \text{ ή } x = \frac{5}{2} \text{ ή } x = \frac{8}{3}. \end{aligned}$$

4η ΜΕΘΟΔΟΣ

Εξισώσεις με απόλυτα που ανάγονται σε εξισώσεις 1ου βαθμού

Υπόδειξη: Χρησιμοποιούμε τις ιδιότητες: $|f(x)| = \theta \Leftrightarrow f(x) = \pm\theta$, $|f(x)| = \kappa \cdot |g(x)| \Leftrightarrow f(x) = \pm\kappa \cdot g(x)$ και $|f(x)| = h(x) \Leftrightarrow f(x) = \pm h(x)$, όπου $\kappa, \theta, h(x) \geq 0$.

8. Να λύσετε τις εξισώσεις: α) $|3x - 2| = 5$, β) $|2 - 5x| = |3x + 1|$.

Παρόμοια άσκηση
και στο σχολικό

Λύση

$$\begin{aligned} \text{α) } & |3x - 2| = 5 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow 3x - 2 = 5 \text{ ή } 3x - 2 = -5 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow 3x = 7 \text{ ή } 3x = -3 \Leftrightarrow x = \frac{7}{3} \text{ ή } x = -1. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & |f(x)| = \theta \Leftrightarrow f(x) = \pm\theta, \text{ όπου } \theta \geq 0 \\ & |f(x)| = \kappa \cdot |g(x)| \Leftrightarrow f(x) = \pm\kappa \cdot g(x), \\ & \text{όπου } \kappa \geq 0 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{β) } & |2 - 5x| = |3x + 1| \Leftrightarrow 2 - 5x = \pm(3x + 1) \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow 2 - 5x = 3x + 1 \text{ ή } 2 - 5x = -3x - 1 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow -5x - 3x = 1 - 2 \text{ ή } -5x + 3x = -1 - 2 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow -8x = -1 \text{ ή } -2x = -3 \Leftrightarrow x = \frac{1}{8} \text{ ή } x = \frac{3}{2}. \end{aligned}$$

9. Να λύσετε τις εξισώσεις: α) $|2x - 3| = 5 \cdot |x + 1|$,

β) $\sqrt{x^2 - 4x + 4} - |2x + 1| = 0$.

Παρόμοια άσκηση
και στο σχολικό

Λύση

$$\begin{aligned} \text{α) } & |2x - 3| = 5 \cdot |x + 1| \Leftrightarrow 2x - 3 = \pm 5 \cdot (x + 1) \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow 2x - 3 = 5x + 5 \text{ ή } 2x - 3 = -5x - 5 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow 2x - 5x = 5 + 3 \text{ ή } 2x + 5x = -5 + 3 \Leftrightarrow -3x = 8 \text{ ή } 7x = -2 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow x = -\frac{8}{3} \text{ ή } x = -\frac{2}{7}. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{β) } & \sqrt{x^2 - 4x + 4} - |2x + 1| = 0 \Leftrightarrow \sqrt{(x - 2)^2} - |2x + 1| = 0 \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow |x - 2| = |2x + 1| \Leftrightarrow x - 2 = 2x + 1 \text{ ή } x - 2 = -(2x + 1) \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow x - 2x = 1 + 2 \text{ ή } x + 2x = 2 - 1 \Leftrightarrow -x = 3 \text{ ή } 3x = 1 \Leftrightarrow x = -3 \text{ ή } x = \frac{1}{3}. \end{aligned}$$

$$\sqrt{x^2} = |x|$$

10. Να λύσετε την εξίσωση $|x - 7| = 2x + 1$.

Λύση

Επειδή το πρώτο μέλος της εξίσωσης είναι μη αρνητικό, για να έχει λύση η εξίσωση πρέπει και το δεύτερο μέλος της να είναι μη αρνητικό.

$$\Delta\eta\lambda\alpha\delta\acute{\eta}\ \pi\rho\acute{\epsilon}\pi\epsilon\iota\ 2x + 1 \geq 0 \Leftrightarrow 2x \geq -1 \Leftrightarrow x \geq -\frac{1}{2}.$$

Τότε έχουμε:

$$\begin{aligned} |x - 7| = 2x + 1 &\Leftrightarrow x - 7 = 2x + 1 \ \acute{\eta}\ x - 7 = -2x - 1 \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow x - 2x = 7 + 1 \ \acute{\eta}\ x + 2x = 7 - 1 &\Leftrightarrow -x = 8 \ \acute{\eta}\ 3x = 6 \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow x = -8 \ \acute{\eta}\ x = 2. \end{aligned}$$

Από τις παραπάνω λύσεις δεκτή είναι μόνο η $x = 2$, διότι ικανοποιεί τον περιορισμό.

Παρόμοια άσκηση και στο σχολικό

$$\begin{aligned} |f(x)| = h(x) &\Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow f(x) = \pm h(x), & \text{όπου } h(x) \geq 0 \end{aligned}$$

11. Να λύσετε την εξίσωση $|2 + |x + 3|| = 3$.

Λύση

$$|2 + |x + 3|| = 3 \Leftrightarrow 2 + |x + 3| = 3 \ \acute{\eta}\ 2 + |x + 3| = -3 \Leftrightarrow |x + 3| = 1 \ \acute{\eta}\ |x + 3| = -5.$$

Η εξίσωση $|x + 3| = -5$ είναι αδύνατη, ενώ η πρώτη ισοδύναμα γίνεται:

$$x + 3 = 1 \ \acute{\eta}\ x + 3 = -1 \Leftrightarrow x = -2 \ \acute{\eta}\ x = -4.$$

Παρόμοια άσκηση και στο σχολικό

12. Να λύσετε την εξίσωση $3|x - 1| + 5 = \frac{|x - 1|}{2} + 10$.

Λύση

Θέτουμε $|x - 1| = \omega$ και η δοσμένη εξίσωση γίνεται:

$$3\omega + 5 = \frac{\omega}{2} + 10 \Leftrightarrow 2 \cdot 3\omega + 2 \cdot 5 = 2 \cdot \frac{\omega}{2} + 2 \cdot 10 \Leftrightarrow 6\omega + 10 = \omega + 20 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 6\omega - \omega = 20 - 10 \Leftrightarrow 5\omega = 10 \Leftrightarrow \omega = 2,$$

$$\acute{\alpha}\rho\alpha\ |x - 1| = 2 \Leftrightarrow x - 1 = 2 \ \acute{\eta}\ x - 1 = -2 \Leftrightarrow x = 3 \ \acute{\eta}\ x = -1.$$

Παρόμοια άσκηση και στο σχολικό

13. Να λύσετε την εξίσωση $|3 - x| - \frac{|6 - 2x|}{3} = \frac{7}{2} + \frac{|x - 3|}{4}$.

Λύση

$$|3 - x| - \frac{|6 - 2x|}{3} = \frac{7}{2} + \frac{|x - 3|}{4} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow |3 - x| - \frac{|2 \cdot (3 - x)|}{3} = \frac{7}{2} + \frac{|3 - x|}{4} \Leftrightarrow |3 - x| - \frac{2|3 - x|}{3} = \frac{7}{2} + \frac{|3 - x|}{4} \quad \text{(I)}$$

Θέτουμε $y = |3 - x|$, οπότε:

$$\text{(I)} \Leftrightarrow y - \frac{2y}{3} = \frac{7}{2} + \frac{y}{4} \Leftrightarrow 12 \cdot y - 12 \cdot \frac{2y}{3} = 12 \cdot \frac{7}{2} + 12 \cdot \frac{y}{4} \Leftrightarrow 12y - 8y = 42 + 3y \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 12y - 8y - 3y = 42 \Leftrightarrow y = 42,$$

$$\acute{\alpha}\rho\alpha\ |3 - x| = 42 \Leftrightarrow 3 - x = -42 \ \acute{\eta}\ 3 - x = 42 \Leftrightarrow x = 45 \ \acute{\eta}\ x = -39.$$

$$|a - b| = |\beta - a| \ \text{και} \ |a \cdot b| = |a| \cdot |\beta|$$

14. Να λύσετε τις εξισώσεις: α) $\left| \frac{x+1}{x-1} \right| = 2$,

Παρόμοια άσκηση
και στο σχολικό

β) $|x+5| \cdot |x-3| - |x+5| = 0$.

Λύση

α) Για $x \neq 1$ έχουμε:

$$\left| \frac{x+1}{x-1} \right| = 2 \Leftrightarrow \frac{|x+1|}{|x-1|} = 2 \Leftrightarrow |x+1| = 2 \cdot |x-1| \Leftrightarrow x+1 = \pm 2(x-1) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x+1 = 2x-2 \text{ ή } x+1 = -2x+2 \Leftrightarrow -x = -3 \text{ ή } 3x = 1 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x = 3 \text{ ή } x = \frac{1}{3}, \text{ που είναι δεκτές.}$$

β) $|x+5| \cdot |x-3| - |x+5| = 0 \Leftrightarrow |x+5| \cdot |x-3| = |x+5| \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow |(x+5)(x-3)| = |x+5| \Leftrightarrow (x+5)(x-3) = \pm(x+5) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow (x+5)(x-3) - (x+5) = 0 \text{ ή } (x+5)(x-3) + (x+5) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow (x+5)(x-3-1) = 0 \text{ ή } (x+5)(x-3+1) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow (x+5)(x-4) = 0 \text{ ή } (x+5)(x-2) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x+5 = 0 \text{ ή } x-4 = 0 \text{ ή } x+5 = 0 \text{ ή } x-2 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x = -5 \text{ ή } x = 4 \text{ ή } x = 2.$$

15. Να λύσετε την εξίσωση $|2x-2| + 3 \cdot |2-x| = 3x$.

Λύση

x	$-\infty$	1	2	$+\infty$
$2x-2$	-	0	+	+
$2-x$	+	+	0	-
$ 2x-2 +3 \cdot 2-x = 3x$	$(-2x+2)+3(2-x)=3x$ $-2x+2+6-3x=3x$ $-8x=-8 \Leftrightarrow x=1,$ που απορρίπτεται, αφού $x < 1$.	$(2x-2)+3(2-x)=3x$ $2x-2+6-3x=3x$ $-4x=-4 \Leftrightarrow x=1,$ που είναι δεκτή, αφού $1 \leq x \leq 2$.	$(2x-2)+3(-2+x)=3x$ $2x-2-6+3x=3x$ $2x=8 \Leftrightarrow x=4,$ που είναι δεκτή, αφού $x > 2$.	

Επομένως λύσεις είναι οι $x = 1$ ή $x = 4$.

5η ΜΕΘΟΔΟΣ

Παραμετρικές εξισώσεις 1ου βαθμού

Υπόδειξη:

α) Κάνουμε πράξεις, χωρίζουμε τους γνωστούς από τους άγνωστους όρους, παραγοντοποιούμε τα δύο μέλη της εξίσωσης, οπότε τη φέρνουμε στη μορφή $ax + \beta = 0 \Leftrightarrow ax = -\beta$.

β) Βρίσκουμε τις τιμές της παραμέτρου a , για τις οποίες ισχύει $a \neq 0$, και τη μοναδική λύση της εξίσωσης, $x = -\frac{\beta}{a}$.

γ) Για κάθε τιμή της παραμέτρου που εξαιρέσαμε στο προηγούμενο βήμα λύνουμε την εξίσωση. Σε αυτή την περίπτωση, η εξίσωση είναι ταυτότητα ή αδύνατη.

16. Να λύσετε για τις διάφορες τιμές του πραγματικού λ τις ακόλουθες παραμετρικές εξισώσεις:

α) $(\lambda - 1) \cdot (\lambda + 3) \cdot x = \lambda + 3$, β) $\lambda \cdot (\lambda x + 2) - 3 = 4x + 1$.

Λύση

α) $(\lambda - 1) \cdot (\lambda + 3) \cdot x = \lambda + 3$ (I).

- Αν $(\lambda - 1)(\lambda + 3) \neq 0 \Leftrightarrow \lambda \neq 1$ και $\lambda \neq -3$, η (I) έχει μοναδική λύση τη

$$x = \frac{\lambda + 3}{(\lambda - 1)(\lambda + 3)} \Leftrightarrow x = \frac{1}{\lambda - 1}.$$

- Αν $\lambda = 1$: (I) $\Leftrightarrow 0x = 4$, που είναι αδύνατη.
- Αν $\lambda = -3$: (I) $\Leftrightarrow 0x = 0$, που είναι ταυτότητα.

β) $\lambda \cdot (\lambda x + 2) - 3 = 4x + 1 \Leftrightarrow \lambda^2 x + 2\lambda - 3 = 4x + 1 \Leftrightarrow \lambda^2 x - 4x = 3 - 2\lambda + 1 \Leftrightarrow (\lambda^2 - 4)x = 4 - 2\lambda \Leftrightarrow (\lambda - 2)(\lambda + 2)x = -2(\lambda - 2)$ (II).

- Αν $(\lambda - 2)(\lambda + 2) \neq 0 \Leftrightarrow \lambda \neq 2$ και $\lambda \neq -2$, η (II) έχει μοναδική λύση τη

$$x = \frac{-2(\lambda - 2)}{(\lambda - 2)(\lambda + 2)} \Leftrightarrow x = \frac{-2}{\lambda + 2}.$$

- Αν $\lambda = 2$: (II) $\Leftrightarrow 0x = 0$, που είναι ταυτότητα.
- Αν $\lambda = -2$: (II) $\Leftrightarrow 0x = 8$, που είναι αδύνατη.

Παρόμοια άσκηση και στο σχολικό

17. Να λύσετε την εξίσωση $\frac{\lambda x + \lambda}{3} = \frac{\lambda x + 1}{4} + \frac{\lambda^2 + x}{12}$ για κάθε τιμή του πραγματικού αριθμού λ .

Λύση

$$\frac{\lambda x + \lambda}{3} = \frac{\lambda x + 1}{4} + \frac{\lambda^2 + x}{12} \Leftrightarrow 12 \cdot \frac{\lambda x + \lambda}{3} = 12 \cdot \frac{\lambda x + 1}{4} + 12 \cdot \frac{\lambda^2 + x}{12} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 4 \cdot (\lambda x + \lambda) = 3 \cdot (\lambda x + 1) + \lambda^2 + x \Leftrightarrow 4\lambda x + 4\lambda = 3\lambda x + 3 + \lambda^2 + x \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 4\lambda x - 3\lambda x - x = \lambda^2 - 4\lambda + 3 \Leftrightarrow \lambda x - x = \lambda^2 - 4\lambda + 3 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow (\lambda - 1)x = (\lambda - 1)(\lambda - 3)$$
 (I).

- Αν $\lambda - 1 \neq 0 \Leftrightarrow \lambda \neq 1$, η (I) έχει μοναδική λύση τη $x = \frac{(\lambda - 1)(\lambda - 3)}{\lambda - 1} \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow x = \lambda - 3.$$

- Αν $\lambda = 1$: (I) $\Leftrightarrow 0x = 0$, που είναι ταυτότητα.

18. Να λύσετε την εξίσωση $\lambda x + 5\mu = 4x + 3\lambda - 1$ για κάθε τιμή των πραγματικών αριθμών λ, μ .

Λύση

$$\lambda x + 5\mu = 4x + 3\lambda - 1 \Leftrightarrow \lambda x - 4x = 3\lambda - 5\mu - 1 \Leftrightarrow (\lambda - 4)x = 3\lambda - 5\mu - 1$$
 (I).

- Αν $\lambda - 4 \neq 0 \Leftrightarrow \lambda \neq 4$, έχουμε μοναδική λύση τη $x = \frac{3\lambda - 5\mu - 1}{\lambda - 4}$.

- Αν $\lambda = 4$: (I) $\Leftrightarrow 0x = 11 - 5\mu$ (II).

➤ Αν $11 - 5\mu \neq 0 \Leftrightarrow \mu \neq \frac{11}{5}$, η (II) είναι αδύνατη.

➤ Αν $\mu = \frac{11}{5}$, η (II) είναι ταυτότητα.

Παρόμοια άσκηση και στο σχολικό

19. Να βρείτε τις τιμές του πραγματικού αριθμού λ για τις οποίες η εξίσωση $\lambda^2 x - \lambda^2 - \lambda + 5 = 25 \cdot (x - \lambda + 4)$:

α) έχει μοναδική λύση, β) είναι αδύνατη, γ) είναι ταυτότητα.

Λύση

$$\begin{aligned} \lambda^2 x - \lambda^2 - \lambda + 5 &= 25 \cdot (x - \lambda + 4) \Leftrightarrow \lambda^2 x - \lambda^2 - \lambda + 5 = 25x - 25\lambda + 100 \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow \lambda^2 x - 25x &= \lambda^2 - 24\lambda + 95 \Leftrightarrow (\lambda^2 - 25)x = \lambda^2 - 24\lambda + 95 \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow (\lambda - 5)(\lambda + 5)x &= (\lambda - 5)(\lambda - 19) \text{ (I)}. \end{aligned}$$

- Αν $(\lambda - 5)(\lambda + 5) \neq 0 \Leftrightarrow \lambda \neq 5$ και $\lambda \neq -5$, η εξίσωση έχει μοναδική λύση.
- Αν $\lambda = 5$: (I) $\Leftrightarrow 0x = 0$, που είναι ταυτότητα.
- Αν $\lambda = -5$: (I) $\Leftrightarrow 0x = 240$, που είναι αδύνατη.

Επομένως:

α) Η εξίσωση έχει μοναδική λύση αν $\lambda \neq 5$ και $\lambda \neq -5$.

β) Η εξίσωση είναι αδύνατη αν $\lambda = -5$.

γ) Η εξίσωση είναι ταυτότητα αν $\lambda = 5$.

20. Να βρείτε τις τιμές του πραγματικού αριθμού λ για τις οποίες η εξίσωση $(\lambda^2 - 2) \cdot x + 5 = 6 + \lambda + \lambda x$ έχει πάντα λύση.

Λύση

$$\begin{aligned} (\lambda^2 - 2) \cdot x + 5 &= 6 + \lambda + \lambda x \Leftrightarrow \lambda^2 x - 2x - \lambda x = 6 + \lambda - 5 \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow (\lambda^2 - \lambda - 2)x &= \lambda + 1 \Leftrightarrow (\lambda + 1)(\lambda - 2)x = \lambda + 1 \text{ (I)}. \end{aligned}$$

Για να έχει η (I) πάντα λύση, πρέπει είτε να έχει μοναδική λύση είτε να είναι ταυτότητα.

- Η (I) έχει μοναδική λύση όταν $(\lambda + 1)(\lambda - 2) \neq 0 \Leftrightarrow \lambda \neq -1$ και $\lambda \neq 2$ (II).
- Η (I) είναι ταυτότητα όταν $[(\lambda + 1)(\lambda - 2) = 0 \text{ και } \lambda + 1 = 0] \Leftrightarrow [(\lambda = -1 \text{ ή } \lambda = 2) \text{ και } \lambda = -1] \Leftrightarrow \Leftrightarrow \lambda = -1$ (III).

Από τις (II) και (III) βρίσκουμε ότι $\lambda \neq 2$.

Η εξίσωση $ax = b$
έχει πάντα λύση
αν $a \neq 0$ ή αν $a = b = 0$.

21. Αν η εξίσωση $\lambda^2 x - \lambda = 2 \cdot (1 + 2x)$ έχει άπειρες λύσεις, να αποδείξετε ότι η εξίσωση $\lambda x + 6 = 5x - 3\lambda$ έχει μοναδική λύση τη μηδενική.

Λύση

$$\begin{aligned} \lambda^2 x - \lambda &= 2 \cdot (1 + 2x) \Leftrightarrow \lambda^2 x - \lambda = 2 + 4x \Leftrightarrow \lambda^2 x - 4x = 2 + \lambda \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow (\lambda^2 - 4)x &= \lambda + 2 \Leftrightarrow (\lambda + 2)(\lambda - 2)x = \lambda + 2 \text{ (I)}. \end{aligned}$$

Αφού η εξίσωση $\lambda^2 x - \lambda = 2 \cdot (1 + 2x) \Leftrightarrow (\lambda + 2)(\lambda - 2)x = \lambda + 2$ έχει άπειρες λύσεις, πρέπει να ισχύει ότι $\{(\lambda + 2)(\lambda - 2) = 0 \text{ και } \lambda + 2 = 0\} \Leftrightarrow \lambda = -2$.

Τότε η εξίσωση $\lambda x + 6 = 5x - 3\lambda$ γίνεται:

$$-2x + 6 = 5x - 3 \cdot (-2) \Leftrightarrow -2x - 5x = 6 - 6 \Leftrightarrow -7x = 0 \Leftrightarrow x = 0,$$

δηλαδή η εξίσωση $\lambda x + 6 = 5x - 3\lambda$ έχει μοναδική λύση τη μηδενική.

22. Να διερευνήσετε την εξίσωση $\frac{2x+\mu}{2x-\mu} = \frac{4x^2+\mu x}{4x^2-4x\mu+\mu^2}$ για όλες τις τιμές του $\mu \in \mathbb{R}$.

Παρόμοια άσκηση και στο σχολικό

Λύση

$$\frac{2x+\mu}{2x-\mu} = \frac{4x^2+\mu x}{4x^2-4x\mu+\mu^2} \Leftrightarrow \frac{2x+\mu}{2x-\mu} = \frac{4x^2+\mu x}{(2x-\mu)^2} \text{ (I)}$$

$$\text{ΕΚΠ} = (2x-\mu)^2 \neq 0 \Leftrightarrow 2x-\mu \neq 0 \Leftrightarrow 2x \neq \mu \Leftrightarrow x \neq \frac{\mu}{2}, \text{ οπότε:}$$

$$\begin{aligned} \text{(I)} &\Leftrightarrow (2x-\mu)^2 \cdot \frac{2x+\mu}{2x-\mu} = (2x-\mu)^2 \cdot \frac{4x^2+\mu x}{(2x-\mu)^2} \Leftrightarrow (2x-\mu)(2x+\mu) = 4x^2+\mu x \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow 4x^2-\mu^2 = 4x^2+\mu x \Leftrightarrow \mu x = -\mu^2 \text{ (II)}. \end{aligned}$$

- Αν $\mu \neq 0$, έχουμε μοναδική λύση τη $x = \frac{-\mu^2}{\mu} = -\mu$, που είναι δεκτή.
- Αν $\mu = 0$: (II) $\Leftrightarrow 0x = 0$, που έχει λύση κάθε πραγματικό $x \neq 0$, αφού $x \neq \frac{\mu}{2} = \frac{0}{2}$.

23. Να βρείτε τις τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$ για τις οποίες η εξίσωση $x \cdot (3\lambda^2 + 5) = 4 \cdot [\lambda^2 \cdot (2x - 1) + \lambda]$:

Παρόμοια άσκηση και στο σχολικό

α) έχει ρίζα τον αριθμό 2, **β)** έχει μοναδική ρίζα τον αριθμό 2.

Λύση

α) Για να έχει η εξίσωση ρίζα τον αριθμό 2, πρέπει να την επαληθεύει, δηλαδή $2 \cdot (3\lambda^2 + 5) = 4 \cdot [\lambda^2 \cdot (2 \cdot 2 - 1) + \lambda] \Leftrightarrow 6\lambda^2 + 10 = 12\lambda^2 + 4\lambda \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow 6\lambda^2 + 4\lambda - 10 = 0 \Leftrightarrow 3\lambda^2 + 2\lambda - 5 = 0,$$

η οποία έχει $\Delta = 64$ και $\lambda = 1$ ή $\lambda = -\frac{5}{3}$.

β) Αντικαθιστούμε στην αρχική εξίσωση τα λ που βρήκαμε και έχουμε:

• Αν $\lambda = 1$, βρίσκουμε $x \cdot (3 \cdot 1^2 + 5) = 4 \cdot [1^2 \cdot (2 \cdot x - 1) + 1] \Leftrightarrow 8x = 8x$, άρα έχουμε ταυτότητα, οπότε απορρίπτεται η τιμή $\lambda = 1$.

• Αν $\lambda = -\frac{5}{3}$, βρίσκουμε:

$$x \cdot \left[3 \cdot \left(-\frac{5}{3} \right)^2 + 5 \right] = 4 \cdot \left[\left(-\frac{5}{3} \right)^2 \cdot (2x - 1) + \left(-\frac{5}{3} \right) \right] \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x \cdot \left(\frac{25}{3} + 5 \right) = 4 \cdot \left(\frac{50x}{9} - \frac{25}{9} - \frac{5}{3} \right) \Leftrightarrow \frac{40x}{3} = \frac{200x}{9} - \frac{160}{9} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 120x = 200x - 160 \Leftrightarrow 200x - 120x = 160 \Leftrightarrow 80x = 160 \Leftrightarrow x = 2,$$

η οποία είναι μοναδική λύση, οπότε η περίπτωση αυτή είναι δεκτή.

Συνεπώς $\lambda = -\frac{5}{3}$.

- 24.** Δίνονται οι εξισώσεις $(\lambda + 2)x = \mu^2 - 81$ και $(\mu^2 + 9\mu)x = \lambda^2 + 3$. Να αποδείξετε ότι, αν η πρώτη είναι ταυτότητα, η δεύτερη είναι αδύνατη ή έχει μοναδική λύση.

Λύση

Η εξίσωση $(\lambda + 2)x = \mu^2 - 81$ είναι ταυτότητα αν έχει τη μορφή $0x = 0$, δηλαδή αν ισχύει ότι $\lambda + 2 = 0$ και $\mu^2 - 81 = 0 \Leftrightarrow \lambda = -2$ και $\mu = \pm 9$.

- Αν $\lambda = -2$ και $\mu = 9$, η δεύτερη εξίσωση γίνεται $(9^2 + 9 \cdot 9)x = (-2)^2 + 3 \Leftrightarrow 162x = 7 \Leftrightarrow x = \frac{7}{162}$, δηλαδή έχει μοναδική λύση.

- Αν $\lambda = -2$ και $\mu = -9$, η δεύτερη εξίσωση γίνεται $[(-9)^2 + 9 \cdot (-9)]x = (-2)^2 + 3 \Leftrightarrow 0x = 7$, η οποία είναι αδύνατη.

- 25.** Ποιοι περιορισμοί πρέπει να ισχύουν για τα κ, λ ώστε να έχει

λύση η εξίσωση $\frac{x}{\kappa} = \frac{x}{\lambda} + 2$;

Παρόμοια άσκηση
και στο σχολικό

Λύση

Για $\kappa \neq 0$ και $\lambda \neq 0$ έχουμε ότι $\frac{x}{\kappa} = \frac{x}{\lambda} + 2 \Leftrightarrow \kappa \lambda \frac{x}{\kappa} - \kappa \lambda \frac{x}{\lambda} = \kappa \lambda \cdot 2 \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow \lambda x - \kappa x = 2\kappa \lambda \Leftrightarrow (\lambda - \kappa) \cdot x = 2\kappa \lambda$ (I).

Για να έχει λύση η δοσμένη εξίσωση, αρκεί να έχει λύση και η ισοδύναμή της εξίσωση (I), δηλαδή αρκεί η (I) να μην έχει μορφή $0x = 2\kappa \lambda$ (αφού $\kappa \lambda \neq 0$).
Επομένως πρέπει $\lambda - \kappa \neq 0 \Leftrightarrow \lambda \neq \kappa$, όπου $\kappa \lambda \neq 0$.

Μια εξίσωση έχει λύση
όταν δεν είναι αδύνατη.

6η ΜΕΘΟΔΟΣ**Προβλήματα που ανάγονται σε εξισώσεις 1ου βαθμού**

Υπόδειξη: Για να λύσουμε ένα πρόβλημα με χρήση εξίσωσης 1ου βαθμού, θέτουμε x την άγνωστη ποσότητα και κατασκευάζουμε την εξίσωση που προκύπτει από τα δεδομένα της άσκησης.

- 26.** Μια δεξαμενή σχήματος ορθογώνιου παραλληλεπιπέδου έχει διαστάσεις βάσης 12 m και 8 m. Αν περιέχει 144.000 λίτρα νερό, να βρείτε το ύψος της στάθμης του νερού.

Λύση

Έχουμε ότι 12 m = 120 dm, 8 m = 80 dm, 144.000 λίτρα = 144.000 dm³.

Έστω x dm το ύψος της στάθμης του νερού.

Το νερό εντός του δοχείου παίρνει το σχήμα ορθογώνιου παραλληλεπιπέδου με διαστάσεις $a = 120$ dm, $\beta = 80$ dm, $\gamma = x$ dm, οπότε θα ισχύει ότι:

$V = a \cdot \beta \cdot \gamma \Leftrightarrow 144.000 = 120 \cdot 80 \cdot x \Leftrightarrow 144.000 = 9.600 \cdot x \Leftrightarrow x = 144.000 : 9.600 \Leftrightarrow x = 15$ dm = 1,5 m.

$V = a \cdot \beta \cdot \gamma$,
 a : το μήκος,
 β : το πλάτος,
 γ : το ύψος.

- 27.** Ένας αγρότης έχει ένα οικοπέδο σχήματος τετραγώνου. Λόγω οικονομικών δυσκολιών πουλάει ένα τετράγωνο μέρος του οικοπέδου με πλευρά 420 m μικρότερη από την αρχική. Αν το εμβαδόν του οικοπέδου που απομένει είναι 243,6 στρέμματα, να βρείτε την πλευρά του αρχικού οικοπέδου.

Παρόμοια άσκηση
και στο σχολικό

Λύση

Έστω x m ($x > 420$) η πλευρά του αρχικού οικοπέδου, το οποίο έχει εμβαδόν x^2 m². Επομένως $(x - 420)$ m είναι η πλευρά του οικοπέδου που πούλησε, το οποίο έχει εμβαδόν $(x - 420)^2$ m².

Επίσης, 243,6 στρέμματα = 243.600 m². Τότε έχουμε ότι:

$$x^2 - (x - 420)^2 = 243.600 \Leftrightarrow x^2 - (x^2 - 840x + 176.400) = 243.600 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x^2 - x^2 + 840x - 176.400 - 243.600 = 0 \Leftrightarrow 840x - 420.000 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 840x = 420.000 \Leftrightarrow x = \frac{420.000}{840} \Leftrightarrow x = 500,$$

δηλαδή 500 m είναι η πλευρά του αρχικού οικοπέδου.

- 28.** Πόσα γραμμάρια χυμό ντομάτας πρέπει να προσθέσουμε σε 500 g ντοματοπολτό, ώστε να μειώσουμε την περιεκτικότητά του σε κιτρικό οξύ (διορθωτή οξύτητας) από 0,12% σε 0,1%;

Παρόμοια άσκηση
και στο σχολικό

Λύση

Έστω x τα γραμμάρια χυμού ντομάτας ($x > 0$) που πρέπει να προσθέσουμε στα 500 g ντοματοπολτό, ο οποίος περιέχει $500 \cdot 0,12\% = 0,6$ g κιτρικό οξύ.

Τότε ο νέος ντοματοπολτός θα έχει βάρος $(500 + x)$ g και θα περιέχει $(500 + x) \cdot 0,1\%$ g κιτρικό οξύ.

Επομένως:

$$(500 + x) \cdot 0,1\% = 0,6 \Leftrightarrow 0,5 + 0,001x = 0,6 \Leftrightarrow 0,001x = 0,6 - 0,5 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 0,001x = 0,1 \Leftrightarrow x = \frac{0,1}{0,001} \Leftrightarrow x = 100, \text{ δηλαδή } 100 \text{ g χυμό ντομάτας.}$$

- 29.** Το άθροισμα των ψηφίων ενός διψήφιου αριθμού είναι 12. Αν αντιστρέψουμε τη σειρά των ψηφίων, προκύπτει αριθμός κατά 54 μικρότερος. Να βρείτε τον αριθμό.

Παρόμοια άσκηση
και στο σχολικό

Λύση

Αφού το άθροισμα των ψηφίων του αριθμού είναι 12, αν x το ψηφίο των δεκάδων, το ψηφίο των μονάδων θα είναι το $12 - x$ ($x = 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9$).

Επιπλέον, θα ισχύει:

$$10x + 12 - x = 10 \cdot (12 - x) + x + 54 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 10x + 12 - x = 120 - 10x + x + 54 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 10x - x + 10x - x = -12 + 120 + 54 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 18x = 162 \Leftrightarrow x = \frac{162}{18} \Leftrightarrow x = 9.$$

Ο διψήφιος xy είναι ίσος με $10x + y$, όπου x οι δεκάδες και y οι μονάδες.

Επομένως το άλλο ψηφίο είναι το $12 - 9 = 3$ και ο ζητούμενος αριθμός είναι ο 93.

7η ΜΕΘΟΔΟΣ**Επίλυση τύπου**

Υπόδειξη: Για να επιλύσουμε έναν τύπο ως προς οποιαδήποτε μεταβλητή, φανταζόμαστε ότι στη θέση της μεταβλητής αυτής υπάρχει το x και ότι όλες οι άλλες μεταβλητές είναι γνωστές. Έτσι λύνουμε την εξίσωση ως προς x , κατά τα γνωστά.

30. Να λύσετε τους τύπους ως προς R_2 :

$$\alpha) \frac{1}{R} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2}, \quad \beta) V_1 = \frac{V \cdot R_1}{R_1 + R_2}.$$

Παρόμοια άσκηση
και στο σχολικό

Λύση

α) Για $R \cdot R_1 \cdot R_2 \neq 0$ έχουμε:

$$\begin{aligned} \frac{1}{R} &= \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} \Leftrightarrow RR_1R_2 \frac{1}{R} = RR_1R_2 \frac{1}{R_1} + RR_1R_2 \frac{1}{R_2} \Leftrightarrow R_1R_2 = RR_2 + RR_1 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow R_1R_2 - RR_2 = RR_1 \Leftrightarrow (R_1 - R)R_2 = RR_1 \Leftrightarrow R_2 = \frac{RR_1}{R_1 - R} \quad (R_1 \neq R). \end{aligned}$$

β) Για $R_1 \neq -R_2$ έχουμε:

$$\begin{aligned} V_1 &= \frac{V \cdot R_1}{R_1 + R_2} \Leftrightarrow (R_1 + R_2)V_1 = \frac{V \cdot R_1}{R_1 + R_2}(R_1 + R_2) \Leftrightarrow (R_1 + R_2)V_1 = V \cdot R_1 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow R_1V_1 + R_2V_1 = V \cdot R_1 \Leftrightarrow R_2V_1 = V \cdot R_1 - R_1V_1 \Leftrightarrow R_2 = \frac{V \cdot R_1 - R_1V_1}{V_1} \quad (V_1 \neq 0). \end{aligned}$$

! Δείτε κάποιες άλλες μορφές ασκήσεων...**31. Να λύσετε την εξίσωση**

$$(x+2)^3 + (2x+5)^3 + (3x+11)^3 = 3(x+2)(2x+5)(3x+11).$$

Λύση

$$\begin{aligned} (x+2)^3 + (2x+5)^3 + (3x+11)^3 &= 3(x+2)(2x+5)(3x+11) \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow x+2 = 2x+5 = 3x+11 \text{ ή } (x+2) + (2x+5) + (3x+11) = 0 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow \{x+2 = 2x+5 \text{ και } 2x+5 = 3x+11\} \text{ ή } 6x+18 = 0 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow \{x = -3 \text{ και } x = -6\} \text{ ή } 6x = -18. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \alpha^3 + \beta^3 + \gamma^3 &= 3\alpha\beta\gamma \\ &\Leftrightarrow \\ \alpha = \beta = \gamma &\text{ ή } \\ \alpha + \beta + \gamma &= 0 \end{aligned}$$

Επειδή δεν μπορεί να ισχύει ταυτόχρονα ότι $x = -3$ και $x = -6$, θα έχουμε ότι $6x = -18 \Leftrightarrow x = -3$.

32. Να λύσετε τις εξισώσεις: α) $\sqrt{x+5} = 3$, β) $\sqrt[3]{x-2} = 2$, γ) $\sqrt[3]{x+4} = \sqrt{x}$.**Λύση**

α) Για $x \geq -5$ έχουμε ότι:

$$\begin{aligned} \sqrt{x+5} = 3 &\Leftrightarrow \sqrt{x+5}^2 = 3^2 \Leftrightarrow x+5 = 9 \Leftrightarrow x = 4, \\ &\text{η οποία είναι δεκτή με βάση τον περιορισμό.} \end{aligned}$$

β) Για $x \geq 2$ έχουμε ότι:

$$\sqrt[3]{x-2} = 2 \Leftrightarrow \sqrt[3]{x-2}^3 = 2^3 \Leftrightarrow x-2 = 8 \Leftrightarrow x = 10,$$

η οποία είναι δεκτή με βάση τον περιορισμό.

γ) Για ($x \geq -4$ και $x \geq 0$) $\Leftrightarrow x \geq 0$ έχουμε ότι:

$$\begin{aligned} \sqrt[3]{x+4} = \sqrt{x} &\Leftrightarrow \sqrt[3]{x+4}^6 = \sqrt{x}^6 \Leftrightarrow (x+4)^2 = x^3 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow x^2 + 8x + 16 = x^3 \Leftrightarrow x^3 - x^2 - 8x - 16 = 0 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow x^3 - 4x^2 + 3x^2 - 12x + 4x - 16 = 0 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow x^2 \cdot (x-4) + 3x \cdot (x-4) + 4 \cdot (x-4) = 0 \Leftrightarrow (x-4) \cdot (x^2 + 3x + 4) = 0 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow x-4 = 0 \text{ ή } x^2 + 3x + 4 = 0 \text{ (που είναι αδύνατη, αφού } \Delta = -7 < 0), \\ &\text{άρα } x = 4, \text{ η οποία είναι δεκτή με βάση τον περιορισμό.} \end{aligned}$$

Υψώνουμε και τα δύο μέλη της εξίσωσης στο ΕΚΠ των τάξεων των ριζών.

Ερωτήσεις νέου τύπου

Να σημειώσετε Σ (σωστό) ή Λ (λάθος) σε καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις.

1. Οι εξισώσεις $x + 2 = 5$ και $x - 2 = 5$ είναι ισοδύναμες.
2. Η εξίσωση $4x + 1 = 4x + 1$ είναι ταυτότητα.
3. Η εξίσωση $(\kappa + 1)x = \kappa$ είναι παραμετρική.
4. Η εξίσωση $(\kappa + 1)x = \kappa$ είναι αδύνατη όταν $\kappa = -1$.
5. Η εξίσωση $(\kappa^2 + 1)x = \kappa$ είναι αδύνατη.
6. Η εξίσωση $4x^3 - 4x^2 + x - 1 = 0$ έχει λύση το $x = 1$.

Για την εξίσωση $(\lambda^3 - 25\lambda) \cdot x = (\lambda + 5)(\lambda - 1)$, να αντιστοιχίσετε τις τιμές της παραμέτρου λ της 1ης στήλης με τις λύσεις της εξίσωσης της 2ης στήλης.

	1η στήλη	2η στήλη	
		Άπειρες λύσεις	A
1	$\lambda = 1$	Καμία λύση	B
2	$\lambda = -5$	Μοναδική λύση $x = 0$	Γ
3	$\lambda = 5$	Μοναδική λύση $x = 1$	Δ
4	$\lambda = 4$	Μοναδική λύση $x = -\frac{3}{4}$	E
		Μοναδική λύση $x = -\frac{4}{3}$	ΣΤ

Να κυκλώσετε το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- Η εξίσωση $\kappa \cdot x = \lambda$ έχει μοναδική λύση όταν:
 Α. $\kappa = 0, \lambda \neq 0$ Β. $\kappa = \lambda = 0$ Γ. $\kappa \neq 0$ Δ. τίποτα από αυτά
- Για κάθε $\kappa \in \mathbb{R}$ η εξίσωση $(3\kappa^2 + 1) \cdot x = 5$ έχει:
 Α. δύο λύσεις Β. άπειρες λύσεις Γ. καμία λύση Δ. μία λύση
- Η εξίσωση $(\kappa^2 - 1) \cdot x = \kappa + 1$ έχει άπειρες λύσεις όταν:
 Α. $\kappa = 0$ Β. $\kappa = -1$ Γ. $\kappa = 1$ Δ. $\kappa = 2$
- Αν η εξίσωση $2(\kappa + 2) \cdot x = 5\kappa + 1$ έχει λύση το $x = 1$, τότε:
 Α. $\kappa = 0$ Β. $\kappa = -1$ Γ. $\kappa = 1$ Δ. $\kappa = 2$
- Η εξίσωση $\kappa(\kappa - \lambda) \cdot x = 2(\kappa - \lambda)$ έχει σίγουρα πραγματική λύση αν:
 Α. $\kappa = \lambda$ Β. $\kappa \neq \lambda$ Γ. $\kappa \neq 0$ Δ. $\kappa = 0$
- Η ισότητα $|2x + 1| = -2x - 1$ ισχύει αν:
 Α. $x \leq 0$ Β. $x \leq -\frac{1}{2}$ Γ. $x \leq \frac{1}{2}$ Δ. $x < -\frac{1}{2}$
- Η εξίσωση $|7x - 5| = -|x^2 + 8|$:
 Α. είναι αδύνατη Β. είναι αόριστη Γ. έχει λύση $x = -1$ Δ. έχει λύση $x = \frac{5}{3}$
- Η εξίσωση $|x - 2| = 4$ έχει λύση:
 Α. $x = 6$ ή $x = 0$ Β. $x = 2$ ή $x = 6$ Γ. $x = -2$ ή $x = 6$ Δ. $x = 0$ ή $x = -2$

Άλυτες ασκήσεις

Α΄ Ομάδα

1. Να λύσετε τις εξισώσεις:

$$\alpha) \frac{x-5}{4} = \frac{x-2}{7},$$

$$\beta) \frac{x+5}{3} + \frac{2-x}{2} + 1 = -2x,$$

$$\gamma) \frac{x-1}{3} + \frac{3-x}{4} = 5 - \frac{x}{6},$$

$$\delta) \frac{4x-1}{5} - \frac{x+3}{7} = \frac{x}{2},$$

$$\epsilon) \frac{7(x-3)}{4} - \frac{3(2-x)}{5} - \frac{5(x-1)}{6} = x-2,$$

$$\sigma\tau) \frac{5-3x}{2} - \frac{3+2x}{10} - \frac{5(x-1)}{8} = \frac{3x-2}{40}.$$

2. Να λύσετε τις εξισώσεις:

$$\alpha) \frac{3}{x-1} = \frac{5}{2x+1},$$

$$\beta) \frac{x}{x-1} = \frac{x-2}{x+3},$$

$$\gamma) \frac{x+1}{x^2-1} + \frac{2}{x^2-2x+1} = 0,$$

$$\delta) \frac{3}{x+2} - \frac{2}{x-2} = \frac{6}{x^2-4}.$$

3. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $\frac{1}{2x-3} - \frac{3}{2x^2-3x} = \frac{5}{x}$,

β) $\frac{3}{x^2+x-2} = \frac{5}{x-1} - \frac{1}{x+2}$,

γ) $\frac{3}{4x+4} - \frac{1}{3(x-1)} = \frac{5}{6x^2-6}$,

δ) $\frac{x}{x-1} = \frac{1}{x^2-x}$.

4. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $2 + \frac{x^2+x+1}{x+1} + \frac{x-x^2-1}{x-1} = 0$,

β) $\frac{1}{x^2-1} - \frac{3}{x^3+x^2} + \frac{3}{x^3-x^2} = \frac{x^4+6}{x^4-x^2}$.

5. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $x^2(x+2) - 4(x+2) = 0$,

β) $x(x^2-1) - 3(x^2-1) = 0$,

γ) $x^3 - x - 5x^2 + 5 = 0$,

δ) $x^4 - x^2 - 9x^2 + 9 = 0$.

6. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $x^2 \cdot (x-4) + 2x \cdot (x-4) + (x-4) = 0$,

β) $x \cdot (x^2-1) - x^3 + x^2 = 0$,

γ) $(x+1)^2 + x^2 - 1 = 0$,

δ) $x \cdot (x-2)^2 = x^2 - 4x + 4$,

7. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $(x-2)^2 - (2-x)(4+x) = 0$,

β) $(x^2-4)(x-1) = (x^2-1)(x-2)$,

γ) $x^3 - 2x^2 - x + 2 = 0$,

δ) $x^3 - 2x^2 - (2x-1)(x-2) = 0$.

8. Να λύσετε τις εξισώσεις: **α)** $|2x-1| = 5$, **β)** $|4-5x| = 3$, **γ)** $|7+3x| = 1$.

9. Να λύσετε τις εξισώσεις: **α)** $|7x-1| = -5$, **β)** $-|1-x| = -3$.

10. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $|x+2| - 3 = 5$,

β) $|3-2x| + 1 = 5$,

γ) $\frac{|x-2|}{3} + \frac{1}{2} = 5$,

δ) $\frac{|3x+5|}{2} - \frac{5}{4} = 1$.

11. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $|2x+7| = |5-x|$,

β) $|12-5x| = |5-12x|$,

γ) $|3x+1| - |2x-5| = 0$,

δ) $\left| \frac{11-3x}{3x+2} \right| = 1$.

12. Να λύσετε τις εξισώσεις: **α)** $|5x-3| = |3-5x|$, **β)** $|2+x| = -|2+x|$.

13. Να λύσετε τις εξισώσεις: **α)** $|x-3| = 2 \cdot |3+2x|$, **β)** $|2+x| = 3 \cdot |5+x|$.

14. Να λύσετε τις εξισώσεις: **α)** $|3+|2-x|| = 5$, **β)** $|5-|2x+1|| = 3$.

15. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $2 \cdot |x+1| = 5 \cdot |x+1| - 7$,

β) $|3-x| + 1 = 5 \cdot |3-x| - 3$,

γ) $\frac{|x-2|}{3} + \frac{1}{2} = |x-2|$,

δ) $\frac{|3x+5|}{2} + 3 = |3x+5|$.

16. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $-|x + 4| = 2 \cdot |x + 4| - 3,$

β) $2(|\omega| + 1) = -2|\omega| + 1,$

γ) $\frac{|x|-4}{5} = \frac{|x|-3}{2} + \frac{4|x|-1}{3},$

δ) $|y| - \frac{|y|-1}{2} = -1.$

17. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $2 \cdot |5x - 1| + 3 = 3 \cdot |1 - 5x| - 5,$ **β)** $2 \cdot |7 - 2x| + 2 = 3 \cdot |2x - 7| - 6,$

γ) $\frac{|x-2|-3}{2} + \frac{7}{3} = \frac{|2-x|-1}{6},$

δ) $\frac{|2x+1|}{4} + \frac{9}{12} = |-1-2x| + \frac{5}{6}.$

18. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $\frac{|3x+4|}{5} - 3 = \frac{|6x+8|}{25},$

β) $|2x - 1| - |2 - 4x| + |6x - 3| = 2.$

19. Να λύσετε τις εξισώσεις: **α)** $2|x| - 3x + 1 = 0,$ **β)** $2|3x - 2| - 4x = 5.$

20. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $|x + 7| - 2 \cdot |2x - 5| = 8,$

β) $|2 - 5x| + |5 + 2x| = 7,$

γ) $|3x + 2| + 5x = |x| - 11,$

δ) $|13 - 11x| - 3 \cdot |3x + 2| = 15 - 2x.$

21. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $|x + 2| - |x - 1| = 1 + |1 - x|,$

β) $|x + 2| + |x - 2| = |3x - 1|.$

22. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $\sqrt{x^2 - 6x + 9} = 5,$

β) $\sqrt{9x^2 + 6x + 1} - \sqrt{4x^2 - 20x + 25} = 0,$

γ) $|10 - 3x| \cdot |x + 2| = |x + 2|.$

23. Να λύσετε τις εξισώσεις: **α)** $(\lambda^2 + 1) \cdot x = \lambda + 1,$ **β)** $(\lambda^2 + 4) \cdot x = \lambda^4 - 16.$

24. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $(\lambda - 1)x = \lambda - 1,$

β) $(\lambda - 1)x = \lambda,$

γ) $\mu x + \mu = x - 1,$

δ) $(\mu + 1)x = -\mu - 1.$

25. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $\lambda^2 x - \lambda^2 = x - 4\lambda + 3,$

β) $(\lambda + 1)x + 9 = 2(\lambda + 2x) + \lambda(\lambda - 2),$

γ) $\lambda^3 x - \lambda = 4\lambda x + 2,$

δ) $x\lambda^2 - \lambda = \lambda x - 1,$ **ε)** $\mu^2 x - 4x = \mu^2 - 4\mu + 4.$

26. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $(\lambda^3 - 4\lambda) \cdot x = \lambda^2 + 2\lambda,$

β) $(\lambda + 3) \cdot x = 2\lambda + 5,$

γ) $\frac{\lambda^2 - 4x}{3} + \frac{\lambda x + 5}{2} = x - 3\lambda,$

δ) $\frac{2\lambda x + 1}{4} + \frac{8\lambda - x + 5}{3} = \frac{2x}{3}.$

27. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $\lambda^2(x - 1) = 4 \cdot (4x + 1) - 5\lambda,$

β) $\lambda^2(x - 1) = x - 1,$

γ) $\lambda(\lambda x + 6) = x + 12 + \lambda \cdot (\lambda - 1),$

δ) $\lambda^2 \cdot (\lambda^6 x + \lambda^4 - \lambda^2 - 1) = x - 1 - \lambda^4 \cdot (1 - \lambda^2).$

- 28.** Να λύσετε τις ακόλουθες εξισώσεις για κάθε τιμή των $\lambda, \mu \in \mathbb{R}$:
α) $(\lambda - \mu) \cdot x = \lambda + \mu$, **β)** $(\lambda^2 - 4\mu^2)x = \lambda^2 + 2\mu\lambda$, **γ)** $\lambda x + \mu^2 = \mu x + 3\lambda \cdot (x + 2)$,
δ) $(\lambda + 3) \cdot x + \mu = \mu x + (2\lambda - 1) \cdot (2x - 3)$, **ε)** $\frac{x - \lambda}{2} + \frac{2x + \mu}{5} = \frac{x}{10}$.
- 29.** Αν η εξίσωση $(4 - a)x + a^2 = 16$ έχει δύο λύσεις, να βρείτε τον a .
- 30.** Να προσδιορίσετε τον $\lambda \in \mathbb{R}$ ώστε η εξίσωση $(\lambda + 4)x - 2\lambda - 4 = 5(x - \lambda) + \lambda(\lambda - 2)$ να έχει μοναδική λύση το μηδέν.
- 31.** Να προσδιορίσετε τον πραγματικό αριθμό λ ώστε η εξίσωση $\lambda(3x - 2) - 5 = 3(x + 2) + 2(\lambda + 1)$ να έχει λύση τον αριθμό $x = -2$.
- 32.** Να προσδιορίσετε τους λ, μ ώστε η εξίσωση $3\lambda(2x + 5) + 1 = 5x - 3\mu$ να ισχύει για κάθε πραγματικό x .
- 33.** Να αποδείξετε ότι, αν η εξίσωση $3\lambda(5 - x) = 7\mu - 3x + 1$ είναι ταυτότητα, η εξίσωση $\mu \cdot (3x - 2) + 4\lambda x = 3 \cdot (2\lambda - \mu) + 10x$ είναι αδύνατη.
- 34.** Αν η εξίσωση $(4\lambda^2 - 1) \cdot x = 3\lambda - 1$ έχει μοναδική λύση, να βρείτε τις λύσεις της εξίσωσης $2\lambda x - 3 = x + 2$.
- 35.** Έστω τετράγωνο ΑΒΓΔ με πλευρά μήκους 4 cm. Να βρείτε εσωτερικό σημείο Μ της πλευράς ΑΔ τέτοιο ώστε: **α)** $E_{ABM} + E_{MBF} = 2 \cdot E_{M\Gamma\Delta}$, **β)** $E_{ABM} = 2 \cdot E_{M\Gamma\Delta}$.
- 36.** Το μήκος και το πλάτος ενός ορθογώνιου παραλληλογράμμου είναι 10 m και 6 m αντίστοιχα. Αν αυξηθεί το μήκος του κατά 5 m, να βρείτε πόσο πρέπει να αυξηθεί το πλάτος του ώστε να διπλασιαστεί το εμβαδόν του.
- 37.** Μια μητέρα είναι 34 ετών και η κόρη της είναι 7 ετών. Μετά από πόσα χρόνια η ηλικία της μητέρας θα είναι τριπλάσια από την ηλικία της κόρης της;
- 38.** Να επιλύσετε τους ακόλουθους τύπους:
α) $P \cdot V = n \cdot R \cdot T$ ως προς P και ως προς R , **β)** $Q = m \cdot c \cdot \Delta\theta$ ως προς $\Delta\theta$.
- 39.** Να επιλύσετε τους ακόλουθους τύπους: **α)** $d = \frac{m}{V}$ ως προς m και ως προς V ,
β) $v = v_0 + at$ ως προς t , **γ)** $F = G \cdot \frac{m_1 \cdot m_2}{d^2}$ ως προς m_1 και ως προς d .
- 40.** Με τη βοήθεια των τύπων $S = v_0 t + \frac{1}{2} \cdot at^2$ και $v = v_0 + at$ να αποδείξετε ότι

$$S = \frac{v + v_0}{2} \cdot t.$$

Β' Ομάδα

- 41.** Καταθέτουμε σε μια τράπεζα δύο κεφάλαια, που διαφέρουν κατά 2.500 ευρώ, με επιτόκιο 5% για το μεγαλύτερο κεφάλαιο και 7% για το μικρότερο. Αν μετά από

ένα χρόνο τα δύο κεφάλαια εξισώνονται, να βρείτε τα αρχικά ποσά που καταθέσαμε.

- 42.** Ένας χημικός πρέπει να αναμείξει δύο διαλύματα του ίδιου οξέος, το Α' περιεκτικότητας 7% και το Β' περιεκτικότητας 42% σε οξύ, για να προκύψει ένα μείγμα 50 λίτρων περιεκτικότητας 35% σε οξύ. Πόσα λίτρα από κάθε διάλυμα πρέπει να χρησιμοποιήσει;
- 43.** Ένα τμήμα της Α' Λυκείου που αποτελείται από 30 αγόρια και κορίτσια έγραψε ένα τεστ στα Μαθηματικά, με μέσο όρο βαθμολογίας 15,56. Αν ο μέσος όρος βαθμολογίας των γραπτών των κοριτσιών ήταν 14,6 και των αγοριών 17, να βρείτε πόσα ήταν τα κορίτσια και πόσα τα αγόρια.
- 44.** Σε μια γιορτή βρίσκονται 40 άτομα. Αν φύγουν 8 αγόρια και έρθουν 2 κορίτσια, τότε ο αριθμός των αγοριών είναι ίσος με τον αριθμό των κοριτσιών. Να βρείτε τον αρχικό αριθμό των αγοριών και των κοριτσιών.
- 45.** Δύο αυτοκίνητα ξεκινούν από το ίδιο σημείο και κινούνται ευθύγραμμα και ομαλά, το ένα ανατολικά με ταχύτητα $u_1 = 60$ km/h και το άλλο δυτικά με ταχύτητα $u_2 = 80$ km/h. Να βρείτε μετά από πόση ώρα τα αυτοκίνητα θα έχουν απόσταση 770 km.
- 46.** Για τις διάφορες τιμές των $\kappa, \lambda \in \mathbb{R}$ να λύσετε την εξίσωση $(x - \kappa)(2x - \lambda)^2 = (x - \lambda)(2x - \kappa)^2$.
- 47.** Για ποια τιμή του $\alpha \in \mathbb{R}$ η εξίσωση $(x - 1)^3 + (x + 1)^3 + x^3 = 3x(x^2 - \alpha + 1)$ είναι ταυτότητα;
- 48.** Αν $\alpha, \beta \neq 0$, να λύσετε την εξίσωση $\frac{x}{\alpha^{2004}\beta^{2005}} - \frac{x}{\alpha^{2005}\beta^{2004}} = \frac{1}{\beta^{2005}} - \frac{1}{\alpha^{2005}}$.
- 49.** Να λύσετε τις εξισώσεις: **α)** $\frac{\frac{x+1}{x-1} - \frac{x-1}{x+1}}{1 + \frac{x+1}{x-1}} = \frac{1}{3}$, **β)** $\frac{2x}{3 + \frac{1}{2 + \frac{1}{1-x}}} = x - 1$.
- 50.** Να λύσετε τις εξισώσεις:
α) $(x + 2\beta)^3 + (2x + \beta)^3 + (5x + 5\beta)^3 = 3 \cdot (x + 2\beta) \cdot (2x + \beta) \cdot (5x + 5\beta)$,
β) $(x + \alpha + \beta)^3 + (x + \alpha + 2\beta)^3 + (x - \alpha)^3 = 3(x + \alpha + \beta)(x + \alpha + 2\beta)(x - \alpha)$.
- 51.** Να λύσετε τις εξισώσεις: **α)** $(3x - \alpha + \beta)^3 + (\alpha + \beta + x)^3 = (4x + 2\beta)^3$,
β) $(3x + 5\beta)^3 - (2x - 6\beta)^3 = (11\beta + x)^3$.
- 52.** Να λύσετε την εξίσωση $\frac{1}{x-2} + \frac{1}{x+3} - \frac{1}{x+2} - \frac{1}{x-3} = 0$.
- 53.** Να διερευνήσετε την εξίσωση $\frac{x+3\lambda}{x-3\lambda} = \frac{x^2+15\lambda^2}{x^2-9\lambda^2}$ για όλες τις τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$.

54. Να λύσετε τις εξισώσεις: **α)** $|2x + 3| = \lambda - 1$, **β)** $(3\lambda - 1) \cdot |x + 3| = 5$.

55. Να λύσετε την εξίσωση $|3x - |x - 2|| = 5$.

56. Να λύσετε την εξίσωση $||x - 2| - 1| - 3| = 4$.

57. Να λύσετε την εξίσωση $\left| \frac{\frac{y+2}{y-2} + \frac{2-y}{y+2}}{1 - \frac{y+3}{y+2}} \right| = 1$.

58. Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $\sqrt{2x-1} = 4$, **β)** $\sqrt{7-3x} = 2$, **γ)** $\sqrt{2x-1} = \sqrt{x+3}$,
δ) $\sqrt{4-x} = 3\sqrt{x-2}$, **ε)** $\sqrt{2+\sqrt{4+x}} = 5$, **στ)** $\sqrt[3]{x+2} = 1$,
ζ) $\sqrt[4]{3x-4} = 5$.

59. Να βρείτε τις τιμές του x για τις οποίες ισχύει $\sqrt{2y+1} = 3$, όταν $y = \sqrt{x^2 - \sqrt{(x-1)^2}} + 3\sqrt{(2x+1)^2}$.

60. Δίνονται οι παραστάσεις $A = |x| + |1 - x|$ και $B = |x - 2| + x$. Αν $1 < x < 2$, να λύσετε την εξίσωση $A - B \left(x^3 - \frac{x^2}{2} \right) = 0$.

Υποδείξεις - Απαντήσεις

Απαντήσεις Σ-Α: 1. Α, 2. Σ, 3. Σ, 4. Σ, 5. Α, 6. Σ.

Απαντήσεις Α: 1. Γ, 2. Α, 3. Β, 4. Ε.

Απαντήσεις Π-Ε: 1. Γ, 2. Δ, 3. Β, 4. Γ, 5. Α, 6. Β, 7. Α, 8. Γ.

1. **α)** $x = 9$, **β)** $x = -2$, **γ)** $x = \frac{55}{3}$, **δ)** $x = 4$, **ε)** $x = 7$,
στ) $x = \frac{115}{96}$.

2. **α)** $x = -8$, **β)** $x = \frac{1}{3}$, **γ)** $x = -1$, άρα αδύνατη,
δ) $x = 16$.

3. **α)** $x = \frac{4}{3}$, **β)** αδύνατη, **γ)** $x = \frac{23}{5}$, **δ)** $x = -1$.

4. **α)** $x = \pm\sqrt{2}$, **β)** αδύνατη.

5. **α)** $x = 2$ ή $x = -2$, **β)** $x = 3$ ή $x = \pm 1$,
γ) $x = 5$ ή $x = \pm 1$, **δ)** $x = \pm 3$ ή $x = \pm 1$.

6. **α)** $x = 4$ ή $x = -1$, **β)** $x = 0$ ή $x = 1$, **γ)** $x = 0$ ή $x = -1$,
δ) $x = 2$ ή $x = 1$.

7. **α)** $x = 2$ ή $x = -1$, **β)** $x = 1$ ή $x = 2$, **γ)** $x = 2$ ή $x = \pm 1$,
δ) $x = 2$ ή $x = 1$.

8. **α)** $x = 3$ ή $x = -2$, **β)** $x = \frac{1}{5}$ ή $x = \frac{7}{5}$.

γ) $x = -2$ ή $x = -\frac{8}{3}$.

9. **α)** Αδύνατη, **β)** $x = -2$ ή $x = 4$.

10. **α)** $x = 6$ ή $x = -10$, **β)** $x = -\frac{1}{2}$ ή $x = \frac{7}{2}$,

γ) $x = \frac{31}{2}$ ή $x = -\frac{23}{2}$, **δ)** $x = -\frac{1}{6}$ ή $x = -\frac{19}{6}$.

11. **α)** $x = -\frac{2}{3}$ ή $x = -12$, **β)** $x = \pm 1$, **γ)** $x = -6$ ή $x = \frac{4}{5}$,

δ) $x = \frac{3}{2}$.

12. **α)** Αόριστη, **β)** $x = -2$.

13. **α)** $x = -3$ ή $x = -\frac{3}{5}$, **β)** $x = -\frac{13}{2}$ ή $x = -\frac{17}{4}$.

14. **α)** $x = 0$ ή $x = 4$,

β) $x = \frac{1}{2}$ ή $x = -\frac{3}{2}$ ή $x = \frac{7}{2}$ ή $x = -\frac{9}{2}$.

15. α) $x = \frac{4}{3}$ ή $x = -\frac{10}{3}$, β) $x = 2$ ή $x = 4$,
 γ) $x = \frac{11}{4}$ ή $x = \frac{5}{4}$, δ) $x = \frac{1}{3}$ ή $x = -\frac{11}{3}$.
16. α) $x = -3$ ή $x = -5$, β) αδύνατη, γ) $x = \pm \frac{31}{49}$,
 δ) αδύνατη.
17. α) $x = \frac{9}{5}$ ή $x = -\frac{7}{5}$, β) $x = \frac{15}{2}$ ή $x = -\frac{1}{2}$, γ) αδύνατη,
 δ) αδύνατη.
18. α) $x = 7$ ή $x = -\frac{29}{3}$, β) $x = 1$ ή $x = 0$.
19. α) $x = 1$, β) $x = \frac{9}{2}$ ή $x = -\frac{1}{10}$.
20. α) $x = \frac{11}{5}$ ή $x = 3$, β) $x = 0$ ή $x = \frac{4}{7}$, γ) $x = -3$,
 δ) $x = \frac{17}{2}$ ή $x = -\frac{4}{9}$.
21. α) $x = 3$ ή $x = \frac{1}{3}$, β) $x = -1$ ή $x = \frac{5}{3}$.
22. α) $x = 8$ ή $x = -2$, β) $x = -6$ ή $x = \frac{4}{5}$,
 γ) $x = 3$ ή $x = -2$ ή $x = \frac{11}{3}$.
23. α) $x = \frac{\lambda+1}{\lambda^2+1}$, β) $x = \lambda^2 - 4$.
24. α) Αν $\lambda \neq 1$, τότε $x = 1$, αν $\lambda = 1$, ταυτότητα.
 β) Αν $\lambda \neq 1$, τότε $x = \frac{\lambda}{\lambda-1}$, αν $\lambda = 1$, αδύνατη.
 γ) Αν $\mu \neq 1$, τότε $x = \frac{-\mu-1}{\mu-1}$, αν $\mu = 1$, αδύνατη.
 δ) Αν $\mu \neq -1$, τότε $x = -1$, αν $\mu = -1$, ταυτότητα.
25. α) Αν $\lambda \neq \pm 1$, τότε $x = \frac{\lambda-3}{\lambda+1}$, αν $\lambda = -1$, αδύνατη, αν
 $\lambda = 1$, ταυτότητα.
 β) Αν $\lambda \neq 3$, τότε $x = \lambda + 3$, αν $\lambda = 3$, ταυτότητα.
 γ) Αν $\lambda \neq 0, \pm 2$, τότε $x = \frac{1}{\lambda(\lambda-2)}$, αν $\lambda = 2$ ή $\lambda = 0$,
 αδύνατη, αν $\lambda = -2$, ταυτότητα.
 δ) Αν $\lambda \neq 0, 1$, τότε $x = \frac{1}{\lambda}$, αν $\lambda = 0$, αδύνατη, αν $\lambda = 1$,
 ταυτότητα.
 ε) Αν $\mu \neq \pm 2$, τότε $x = \frac{\mu-2}{\mu+2}$, αν $\mu = -2$, αδύνατη, αν
 $\mu = 2$, ταυτότητα.
26. α) Αν $\lambda \neq 0, \pm 2$, τότε $x = \frac{1}{\lambda-2}$, αν $\lambda = 0$ ή $\lambda = -2$,
 ταυτότητα, αν $\lambda = 2$, αδύνατη.
 β) Αν $\lambda \neq -3$, τότε $x = \frac{2\lambda+5}{\lambda+3}$, αν $\lambda = -3$, αδύνατη.
 γ) Αν $\lambda \neq \frac{14}{3}$, τότε $x = \frac{-2\lambda^2-18\lambda-15}{3\lambda-14}$, αν $\lambda = \frac{14}{3}$
 αδύνατη.
 δ) Αν $\lambda \neq 2$, τότε $x = \frac{-32\lambda-23}{6(\lambda-2)}$, αν $\lambda = 2$, αδύνατη.
27. α) Αν $\lambda \neq \pm 4$, τότε $x = \frac{\lambda-1}{\lambda+4}$, αν $\lambda = 4$, ταυτότητα, αν
 $\lambda = -4$, αδύνατη.
 β) Αν $\lambda \neq \pm 1$, τότε $x = 1$, αν $\lambda = \pm 1$, ταυτότητα.
 γ) Αν $\lambda \neq \pm 1$, τότε $x = \frac{(\lambda-3)(\lambda-4)}{(\lambda-1)(\lambda+1)}$, αν $\lambda = \pm 1$, αδύ-
 νατη.
 δ) Αν $\lambda \neq \pm 1$, τότε $x = \frac{1}{(\lambda^2+1)(\lambda^2+1)}$, αν $\lambda = \pm 1$, ταυ-
 τότητα.
28. α) Αν $\lambda \neq \mu$, τότε $x = \frac{\lambda+\mu}{\lambda-\mu}$, αν $\lambda = \mu = 0$, ταυτότητα,
 αν $\lambda = \mu \neq 0$, αδύνατη.
 β) Αν $\lambda \neq \pm 2\mu$, τότε $x = \frac{\lambda}{\lambda-2\mu}$, αν $\lambda = -2\mu$, ταυτότητα,
 αν $\lambda = 2\mu = 0$, ταυτότητα, αν $\lambda = 2\mu \neq 0$, αδύνατη.
 γ) Αν $\mu \neq -2\lambda$, τότε $x = \frac{\mu^2-6\lambda}{2\lambda+\mu}$, αν $(\mu, \lambda) = (0, 0)$ ή
 $(\mu, \lambda) = \left(-3, \frac{3}{2}\right)$, ταυτότητα, αν $\mu = -2\lambda \neq 0$ ή
 $\mu = -2\lambda \neq -3$, αδύνατη.
 δ) Αν $\mu \neq 5-3\lambda$, τότε $x = \frac{3-\mu-6\lambda}{5-3\lambda-\mu}$,
 αν $(\mu, \lambda) = \left(7, -\frac{2}{3}\right)$, ταυτότητα,
 αν $\mu = 5-3\lambda \neq 7$, αδύνατη.
 ε) $x = \frac{5\lambda-2\mu}{8}$.
29. Αρκεί η εξίσωση να είναι ταυτότητα, $a = 4$.
30. $\lambda = 4$.
31. $\lambda = -\frac{7}{10}$.
32. Αρκεί να είναι ταυτότητα και $(\lambda, \mu) = \left(\frac{5}{6}, -\frac{9}{2}\right)$.
33. $(\lambda, \mu) = (1, 2)$.
34. $\lambda \neq \pm \frac{1}{2}$, οπότε $x = \frac{5}{2\lambda-1}$.
35. α) $AM = \frac{4}{3}$ cm, β) $AM = \frac{8}{3}$ cm.
36. 2 m.
37. 6,5 έτη.
38. α) $P = \frac{nRT}{V}$, $R = \frac{PV}{nT}$, β) $\Delta\theta = \frac{Q}{mc}$.
39. α) $m = d \cdot V$, $V = \frac{m}{d}$, β) $t = \frac{v-v_0}{a}$,
 γ) $m_1 = \frac{F \cdot d^2}{G \cdot m_2}$, $d = \sqrt{G \cdot \frac{m_1 \cdot m_2}{F}}$.
40. Χρήση του $a = \frac{v-v_0}{t}$ και πράξεις.
41. 133.750 ευρώ και 131.250 ευρώ.
42. Α': 10 λίτρα και Β': 40 λίτρα.
43. Αγόρια: 12, κορίτσια: 18.
44. Αγόρια: 25, κορίτσια: 15.
45. 5,5 ώρες.

46. Αν $\lambda \neq \pm \kappa$, τότε $x = \frac{\kappa\lambda}{\lambda + \kappa}$, αν $\lambda = -\kappa \neq 0$, αδύνατη,
αν $\lambda = \kappa$, ταυτότητα.
47. $\alpha = -1$.
48. Αν $\alpha \neq \beta$, τότε $x = \frac{\alpha^{2005} - \beta^{2005}}{\alpha - \beta}$,
αν $\alpha = \beta \neq 0$, ταυτότητα.
49. α) $x = 5$, β) $x = 2$ ή $x = \frac{5}{3}$.
50. α) $x = -\beta$, β) $x = \frac{-\alpha - 3\beta}{3}$ ή ταυτότητα αν
 $\alpha = \beta = 0$.
51. α) $x = \frac{\alpha - \beta}{3}$ ή $x = -\alpha - \beta$ ή $x = -\frac{\beta}{2}$,
β) $x = \frac{-5\beta}{3}$ ή $x = 3\beta$ ή $x = -11\beta$.
52. $x^2 = -6$, άρα αδύνατη.
53. Αν $\lambda \neq 0$, τότε $x = \lambda$, αν $\lambda = 0$, λύση κάθε $x \neq 0$.
54. α) Αν $\lambda < 1$, αδύνατη, αν $\lambda \geq 1$, τότε
 $x = \frac{\pm(\lambda - 1) - 3}{2}$, β) αν $\lambda \leq \frac{1}{3}$, αδύνατη, αν $\lambda > \frac{1}{3}$, τότε
 $x = \frac{\pm 5}{3\lambda - 1} - 3$.
55. $x = -\frac{3}{4}$ ή $x = \frac{7}{4}$.
56. $x = 10$ ή $x = -6$.
57. $y = \frac{-2}{7}$ ή $y = \frac{2}{9}$.
58. α) $x = \frac{17}{2}$, β) $x = 1$, γ) $x = 4$, δ) $x = \frac{11}{5}$, ε) $x = 525$,
στ) $x = -1$, ζ) $x = \frac{629}{3}$.
59. $y = 4$, $x = \frac{1}{4}$, $x = -\frac{4}{3}$.
60. $A = 2x - 1$, $B = 2$, $x = \pm 1$ ή $x = \frac{1}{2}$.